

## 7. Cvičení z MA II. (1.4.2014)

ufal.mff.cuni.cz/course/nmai054

**Určitý integrál.** Jak se definuje Riemannův integrál? Kdy je funkce R-integrovatelná? Jak se definuje Newtonův integrál, kdy je funkce N-integrovatelná?

**1.** Určitý integrál z definice:

(Platí: Pro  $a < b < c$  reálná je  ${}_{(R)}\int_a^c = {}_{(R)}\int_a^b + {}_{(R)}\int_b^c$ , pokud má jedna strana smysl.)

$$(a) \quad \int_{-\pi}^{\pi} 1 dx \quad (b) \quad \int_{-2}^2 [x] dx \quad , \text{ kde } [x] \text{ je celá část } x$$

**2.** Určitý integrál pomocí primitivní funkce:

(Platí: Nechť  $f$  spoj. na  $(a, b)$  a  $F$  je primitivní k  $f$ . Potom

${}_{(R)}\int_a^b f(x) dx = \lim_{x \rightarrow b-} F(x) - \lim_{x \rightarrow a+} F(x)$ , pokud je alespoň jedna strana  $R$  číslo)

$$(a) \quad \int_0^1 x^\alpha dx, \alpha \in R \quad (b) \quad \int_0^\infty \sin x dx$$
$$(c) \quad \int_{-\sqrt{3}}^1 \frac{1}{1+x^2} dx \quad (d) \quad \int_{-\frac{\sqrt{3}}{2}}^0 \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx \quad (e) \quad \int_{-\frac{\sqrt{3}}{2}}^0 \frac{-1}{\sqrt{1-x^2}} dx$$
$$(f) \quad \int_0^8 \sqrt{1+x} dx \quad (g) \quad \int_0^\pi \frac{\sin 2x}{\sin x} dx \quad (h) \quad \int_2^{1+\sqrt{3}} \frac{1}{x^2-2x+2} dx$$
$$(i) \quad \int_0^5 |x^2 - 3x + 2| dx$$

**3.** Per partes a substituce pro urč. integrál (vs. primitivní fce):

$$(a) \quad \int_1^e x^2 \ln x dx \quad (b) \quad \int_0^1 x \operatorname{arctg} x dx \quad (c) \quad \int_0^{\frac{\pi}{6}} \sin^3 x \cos x dx$$
$$(d) \quad \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \sin^2 x dx \quad (e) \quad \int_0^{\pi} \frac{1}{1+3 \sin^2 x} dx$$
$$(f) \quad \int_0^{10\pi} (\operatorname{arctg} (\sin^3 x + \sin(\sin x)) - \sin x) \cdot \cos x dx$$
$$(g) \quad \int_{-\pi}^{\pi} \frac{1}{(1+\cos x)^2} \sin \frac{1}{1+\cos x} \sin x dx$$

**Dú.** na 7.4. Spočítejte určité integrály:

$$(a) \quad \int_3^5 \frac{\sqrt{x^2-9}}{x} dx \quad (b) \quad \int_0^{+\infty} x^n e^{-x} dx$$
$$(c) \quad \int_0^a |\cos x| dx \quad , \text{ kde } a = \frac{49}{6} \pi$$

**Řešení:**

**1a.**  $2\pi$     **1b.**  $-2$

**2a.** pro  $\alpha \leq -1$  neex., pro  $\alpha > -1 \dots \frac{1}{\alpha+1}$     **2b.** neex.    **2c.**  $\frac{7\pi}{12}$     **2d.**  $\frac{\pi}{3}$     **2e.**  $-\frac{\pi}{3}$

**2f.**  $\frac{52}{3}$     **2g.**  $0$     **2h.**  $\frac{\pi}{12}$     **2i.**  $\frac{29}{2}$     **2j.**  $\frac{33}{2}$

**3a.**  $\frac{1}{9}(2e^3 + 1)$     **3b.**  $\frac{1}{4}(\pi - 2)$     **3c.**  $2^{-6}$     **3d.**  $\frac{\pi}{4}$     **3e.**  $\frac{\pi}{2}$     **3f.**  $0$     **3g.** neex.